Huvudavtalsparternas gemensamma anvisningar om de bestämmelser som ska tillämpas på ordnandet av samarbetet inom den kyrkliga sektorn fr.o.m. 1.1.2026

1. Inledning

Samarbetslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (nedan *kyrkans samarbetslag*) träder i kraft 1.1.2026.

Från och med 1.1.2026 tillämpas antingen kyrkans samarbetslag eller kyrkans samarbetsavtal i församlingarna. I denna anvisning klargörs vilka bestämmelser som gäller för församlingarna.

I arbetarskyddsärenden följer alla fortfarande kyrkans samarbetsavtal.

2. Tillämpning av kyrkans samarbetslag

2.1. Kyrkans samarbetslag tillämpas när den kyrkliga arbetsgivaren **regelbundet har minst 20 anställda tjänsteinnehavare och arbetstagare.**

Vid beräkningen av antalet regelbundet anställda i tjänste- och arbetsavtalsförhållande beaktas både heltids- eller deltidsanställda i tjänste- och arbetsavtalsförhållanden som gäller tillsvidare och personer i tidsbestämda tjänste- och arbetsavtalsförhållanden. Som tjänsteinnehavare och arbetstagare som regelbundet är anställda hos arbetsgivaren betraktas dock inte de personer i tjänste- och arbetsavtalsförhållanden som under en kortare tid eller endast säsongsartat eller undantagsvis är verksamma i arbetsgivarens tjänst (t.ex. säsongsarbetare på en begravningsplats). I en kyrklig samfällighet bestäms tillämpningsområdet utifrån antalet regelbundet anställda i hela samfälligheten och de församlingar som tillhör den.

2.2 Bestämmelserna i kyrkans samarbetslag **ersätter** bestämmelserna i kyrkans samarbetsavtal och i avtalet om utveckling av yrkeskompetensen hos kyrkans anställda (nedan *avtalet om utveckling av yrkeskompetensen*), som utgör bilaga 12 till KyrkTAK, när det är fråga om att ordna samarbetet för en sådan kyrklig arbetsgivare på vilken kyrkans samarbetslag tillämpas enligt punkt 2.1 ovan.

På ordnandet av samarbetet tillämpas då alltså inte bestämmelserna i Kyrkans samarbetsavtal eller bestämmelserna i avtalet om utveckling av yrkeskompetensen, utan kyrkans samarbetslag tillämpas. I praktiken innebär detta bland annat följande:

- I stället för förfarandet med kontinuerligt samarbete enligt kyrkans samarbetsavtal tillämpas bestämmelserna om dialog i kyrkans samarbetslag.
- I stället för samarbetsförfarandet enligt kyrkans samarbetsavtal tillämpas bestämmelserna om omställningsförhandlingar i kyrkans samarbetslag.
- I stället för avtalet om utveckling av yrkeskompetensen är den kyrkliga arbetsgivaren skyldig att tillsammans med personalen utarbeta en utvecklingsplan för arbetsgemenskapen enligt kyrkans samarbetslag.

2.3. I de församlingar där samarbetslagen ska tillämpas efter att den trätt i kraft behöver man inte nödvändigtvis omorganisera samarbetet. På arbetsplatserna kan man flexibelt komma överens om sätten och ramarna för genomförandet inom de ramar lagen ställer upp. Det centrala för att uppnå lagens syfte är att de innehållsmässiga skyldigheterna att föra dialog och omställningsförhandlingar genomförs i tillräckligt stor omfattning. Den nuvarande samarbetspraxisen som man avtalat om inom kyrkan upplevs som fungerande och lämpar sig väl också för genomförandet av de förfaranden som föreskrivs i lagen.

3. Tillämpning av kyrkans samarbetsavtal i samarbetsfrågor

Kyrkans samarbetsavtal tillämpas däremot i sin helhet när den kyrkliga arbetsgivaren **regelbundet har under 20 anställda tjänsteinnehavare och arbetstagare.** Vid beräkningen av antalet personer som regelbundet står i tjänste- och arbetsavtalsförhållande till den kyrkliga arbetsgivaren beaktas anställningsförhållandena på samma sätt som konstateras ovan i punkt 2.1.

På ordnandet av samarbetet tillämpas alltså bestämmelserna i kyrkans samarbetsavtal i sin helhet, inklusive både förfarandet för kontinuerligt samarbete (arbetarskyddsfrågor och andra frågor som omfattas av kontinuerligt samarbete) och samarbetsförfarandet. Dessutom tillämpas avtalet om utveckling av yrkeskompetensen fortfarande till den del bestämmelserna i avtalet tillämpas på kyrkliga arbetsgivare som regelbundet sysselsätter färre än 20 tjänsteinnehavare och arbetstagare.

4. Tillämpning av kyrkans samarbetsavtal i frågor som gäller samarbetet inom arbetarskyddet

Ikraftträdandet av kyrkans samarbetslag påverkar **inte samarbetet inom arbetarskyddet och ordnandet av det**. Till denna del finns de tillämpliga bestämmelserna alltjämt i Kyrkans samarbetsavtal, även när antalet tjänsteinnehavare och arbetstagare i anställningsförhållande hos den kyrkliga arbetsgivaren regelbundet är minst 20.

Det ovannämnda beror på att samarbetet inom arbetarskyddet regleras av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006), med stöd av vilken kyrkan har avtalat om saken.

Arbetarskyddsbestämmelserna i kyrkans samarbetsavtal iakttas också i de församlingar där det regelbundet arbetar färre än 20 personer.

Detta innebär att alla kyrkliga arbetsgivare ordnar samarbetet inom arbetarskyddet i enlighet med förfarandet för kontinuerligt samarbete som avses i kyrkans samarbetsavtal. Dessutom tillämpas samarbetsavtalets bestämmelser om arbetarskyddschef och arbetarskyddsfullmäktige på alla kyrkliga arbetsgivare.

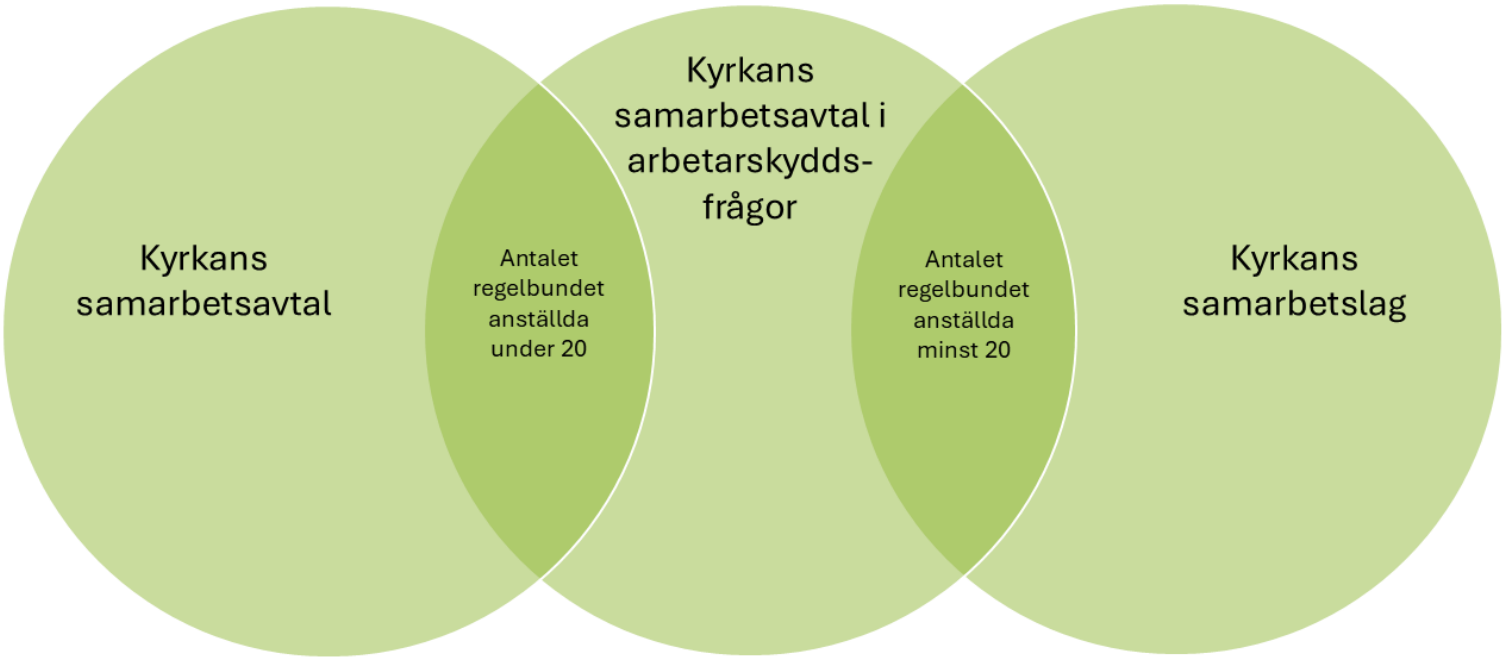
Kyrkans samarbetsavtal
Antalet regelbundet anställda under 20
Kyrkans samarbetsavtal i arbetarskydds-frågor
Antalet regelbundet anställda minst 20
Kyrkans samarbetslag